

Regeringen
Finansdepartementet

Statens ansvarsnämnd lämnar härmed, enligt 12 § förordningen (2007:831) med instruktion för Statens ansvarsnämnd, följande

REDOGÖRELSE FÖR VERKSAMHETEN 2022

1. Ansvarsnämndens uppgifter

Statens ansvarsnämnd har till uppgift att besluta i frågor om disciplinansvar, åtalsanmälan, avskedande, läkarundersökning med tvång eller avstängning när det gäller statligt anställda med högre befattningar. Ansvarsnämndens behörighetsområde följer av 34 § lagen (1994:260) om offentlig anställning och 15 § lagen (1994:261) om fullmaktsanställning. Verksamheten styrs i första hand av nämnda lagar, förvaltningslagen (1986:223) och ansvarsnämndens instruktion. Vidare är flertalet av bestämmelserna i myndighetsförordningen (2007:515) tillämpliga.

Ansvarsnämnden tar upp ärenden endast på anmälan av anställningsmyndigheten, Riksdagens ombudsmän eller Justitiekanslern. För anställningsmyndigheten finns en anmälningsskyldighet (15 § anställningsförordningen, 1994:373). Ansvarsnämnden kan också på begäran av domstol behöva yttra sig om arbetsrättsliga konsekvenser för en arbetstagare som står under åtal. Skrivelser från t.ex. allmänheten föranleder däremot inte prövning av ansvarsnämnden. Sådana skrivelser besvaras regelmässigt av sekreteraren men lämnas i övrigt utan åtgärd.

2. Ansvarsnämndens sammansättning och organisation

Ansvarsnämndens sammansättning och organisation regleras i instruktionen. Ansvarsnämnden består av en ordförande, en vice ordförande och tre övriga ledamöter. De tre sistnämnda ledamöterna ska ha var sin personlig ersättare. Ordföranden och vice ordföranden ska vara jurister och ha erfarenhet som domare. Ansvarsnämnden har en sekreterare. Ledamöterna, ersättarna och sekreteraren förordnas av regeringen för en bestämd tid.

STATENS ANSVARSNÄMND

Ansvarsnämnden har ingen anställd personal. Svea hovrätt svarar för ansvarsnämndens kanslifunktion.

Under 2022 har hovrättspresidenten Anders Perklev varit ansvarsnämndens ordförande. Vice ordförande under året har varit f.d. justitierådet Karin Almgren. Övriga ledamöter under året har varit riksdagsledamoten Adnan Dibrani, f.d. riksdagsledamoten Gunnar Hedberg och chefsjuristen Heléne Robson. Ersättare under året har varit f.d. riksdagsledamoten Thomas Finnborg för Gunnar Hedberg, riksdagsledamoten (fr.o.m. den 27 september 2022 f.d. riksdagsledamoten) Hans Hoff för Adnan Dibrani och förbundsjuristen Evalena Ödman för Heléne Robson. Förordnandet för Adnan Dibrani har gällt fram till och med den 31 december 2022. För övriga gäller förordnandena fram till och med den 31 december 2024. Hovrättsrådet Jens Wieslander har varit ansvarsnämndens sekreterare. Kanslifunktionen har skötts av chefssekreteraren Marie Karlsson. Ansvarsnämnden har en hemsida med information om verksamheten (www.statensansvarsnamnd.se).

3. Sammanträden under 2022

Till skillnad från de två föregående verksamhetsåren har ansvarsnämndens arbetsformer under 2022 kunnat återgå till de förhållanden som gällde före Coronapandemin. Fysiska sammanträden har således genomförts under 2022 vid sex tillfällen. Möjligheten att fatta beslut per capsulam har inte använts under 2022.

4. Ärenden under 2022

Under 2022 har 20 ärenden registrerats. Av dessa är elva anmälningsärenden. Av de inkomna anmälningarna har fem gjorts av enskilda personer och följaktligen lämnats utan annan åtgärd än brevsvaret. Alla anmälningsärenden som hade anhängiggjorts under 2021 var avgjorda vid inledningen av 2022.

Ansvarsnämnden har under året slutligt avgjort samtliga elva anmälningsärenden som rört avskedande, åtalsanmälan, disciplinär åtgärd och yttrande till domstol (enligt 29 kap. 5 § första stycket 6 brottsbalken). Vid utgången av året kvarstod alltså inte något anmälningsärende. Övriga ärenden har antingen avsett begäran om remissvar över betänkanden m.m. eller varit av mer administrativ beskaffenhet.

STATENS ANSVARSNÄMND

Ansvarsnämndens beslut under verksamhetsåret har i de anmälningssärenden som anhängiggjorts av *behörig anmälare* (dvs. av anställningsmyndigheten, Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern eller domstol) lett till följande resultat. Av sammanlagt tre ärenden om disciplinansvar har anmälningarna i ett fall inte föranlett någon åtgärd och i två fall, båda avseende domare, lett till att varning meddelats. En begäran om åtalsanmälan avseende en domare har lett till beslut om åtalsanmälan. En anmälan med begäran om avskedande av en kanslichef vid en statlig förvaltningsmyndighet har avslagits. Slutligen har en begäran från en domstol om ansvarsnämndens yttrande över om det kan antas att en arbetstagare avskedas, inför prövning av åtal mot arbetstagaren, besvaras med att arbetstagaren sannolikt skulle komma att avskedas om åtalet bifölls i sin helhet.

Nedan redovisas verksamheten och ärendena i tabellform. Vid läsningen av tabellerna bör dock uppmärksammas att ansvarsnämnden för 2022, liksom för 2012–2021, har valt att i tabellerna redovisa endast de anmälningssärenden som anhängiggjorts av behörig anmälare (se ovan), eftersom sakprövning sker endast i sådana ärenden. Ett par av dessa ärenden har dock skrivits av efter återkallelse eller därför att det av annan orsak inte funnits skäl för sakprövning (dock inte under 2022). I den tabell som redovisar utgången av ärendena bör uppmärksammas att även de ärenden som sakprövats men inte lett till beslut om t.ex. avsked eller disciplinansvar redovisas som avskrivna, eftersom ansvarsnämndens avslagsbeslut leder till avskrivning från vidare handläggning.

Före 2008 har redovisningen skett på annat sätt, vilket försvårar jämförelser över tid.

Behörigen anhängiggjorda anmälningssärenden 2012-2022

År	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inkomna ärenden	6	11	13	8	8	12	13	9	11	5	6
Avgjorda ärenden	5	12	9	11	8	12	13	9	9	8	6
Kvarstående ärenden	1	0	4	1	1	1	1	1	3	0	0

STATENS ANSVARSNÄMND

Utgången i slutligt avgjorda anmälningsärenden 2012-2022

År	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Avsked/avstängning	0	0	0	2	1	1	0	0	0	1	1*
Läkarundersökning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Åtalsanmälan	1	1	1	2	1	5	1	1	1	0	1
Disciplinansvar	2	3	1	3		1	0	1	1	2	2
Avskrivna ärenden	2	8	7	4	6	6**	12	7	7	5	2

*Avser yttrande till domstol om sannolikt avsked vid bifall till åtal.

**I ett avskedandeärende fattades två beslut: först en åtalsanmälan och något senare skrevs frågan om avskedande av efter en återkallelse av anmälan.

Inkomna anmälningsärenden per år uppdelade på yrkeskategorier 2012-2022

Anmälda personer	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Domare	2	5	5	4	5	5	6	6	6	3	4
Åklagare	1	1	2	1				2			
Polischefer	1	1	2	1	1				1		1
Professorer	2	3	1	1	2*	6	7		3	1	
Övriga		1	3	1		1		1	1	1	1

*Ett av ärendena avsåg 3 professorer.

Utgången av avgjorda frågor om avsked/avstängning 2012-2022

År	2012		2013		2014		2015		2016	
	Åtgärd	Ingen åtgärd*	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd
Domare	1									
Åklagare				1			1			
Polischefer				1						
Professorer								1	1	
Övriga							1	1		
Summa	1	0	0	2	0	0	2	2	1	0

STATENS ANSVARSNÄMND

År	2017		2018		2019		2020		2021		2022	
Avsked/ avstängning	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd*	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd
Domare											1**	
Åklagare							1					
Polischefer												
Professorer		3		5		1			1			
Övriga	1											1
Summa	1	3	0	5	0	1	0	1	1	0	1	1

*Kan innebära att vederbörande själv valt att sluta sin anställning och att ärendet skrivits av.

**Avser yttrande till domstol om sannolikt avsked vid bifall till åtal.

Utgången av avgjorda ärenden om disciplinansvar 2012-2022

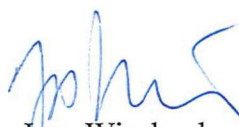
År	2012		2013		2014		2015		2016	
Disciplin- ansvar	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd
Domare	3	1	1	4	1	3	1			5
Åklagare			1				2			
Polischefer						1		2		1
Professorer	1	1	1	1		1				
Övriga				1		2				
Summa	4	2	3	6	1	7	3	2	0	6

År	2017		2018		2019		2020		2021		2022	
Disciplin- ansvar	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd
Domare	1	3		5	1	5	1	3	1	4	2	
Åklagare						1						
Polischefer								1				1
Professorer								1	1			
Övriga					1							
Summa	1	3	0	5	2	6	1	5	2	4	2	1

För Statens ansvarsmynd

Anders Perklev
Ordförande

Jens Wieslander
Sekreterare